

Пригоди барона Мюнхаузена (стислий переказ)

Рудольф Еріх Распе

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

НАЙПРАВДИВІША ЛЮДИНА НА ЗЕМЛІ

Барон Мюнхгаузен — маленький дідок із довгим носом. Він сидить біля каміна й розказує про свої пригоди: як літав на Місяць, як жив серед триногих людей, як його проковтнула велетенська рибина, як у нього відірвалася голова. Мюнхгаузен говорить, що він найправдивіша людина на землі.

ЧАСТИНА ПЕРША

Взимку Мюнхгаузен виїхав до Росії верхи на коні. Втомившись, він ліг в полі на сніг, а коня прив'язав до якогось маленького стовпчика. Коли барон Мюнхгаузен прокинувся, то побачив, що лежить в якомусь містечку, а кінь висів на вершку дзвіниці, прив'язаний просто до хреста. Виявилося, що вчора містечко було заметене снігом, з-під нього стирчав тільки вершечок хреста, до якого і був припнутий кінь. Вночі почалася велика відлига. Щоб звільнити коня, Барон вистрелив у вуздечку.

Мюнхгаузен купив собі добрячі сани і швидко їхав, та в лісі на коня напав вовк. Він відкусив задню частину коня і в'їдався все глибше й глибше. Барон запряг вовка, почав його шмагати, і вони швидко приїхали у Петербург.

У Петербурзі Мюнхгаузену велося добре. Він часто ходив на полювання. Якось він пішов полювати на качок, але виявив, що в рушниці нема кременя. Барон що сили ударив себе кулаком у праве око, з нього сипонули іскри, і порох одразу спалахнув. Одним пострілом Мюнхгаузен убив десять качок.

Якось у глухому лісі Мюнхгаузен побачив озеро з качками. Куль уже не було, тож барон взяв шматочок сала і прив'язав до довгого тонкого мотузка. Одна качка ковтнула сало, воно швидко пройшло крізь неї і вискочило позаду. Тоді до сала підпливла друга качка, і з нею сталося те саме. Таким чином Мюнхгаузен зловив цілий табун качок. Потім качки знялися в повітря й підняли Мюнхгаузена до хмар. Та він щасливо потрапив з ними якраз у димар своєї власної кухні!

Якось барон повертався з полювання, вистрілявши усі свої кулі. Нараз побачив сім куріпок. Він зарядив рушницю звичайнісіньким шомполом, вистрелив і пронизав одразу всіх сімох. Шомпол дуже нагрівся від пострілу, тож куріпки відразу засмажилися.

Одного разу в російському дрімучому лісі йому трапилась чорно-бура лисиця. Мюнхгаузен не хотів псувати шкуру кулею чи шротом, тож він зарядив рушницю шевською голкою і вистрелив. Голка міцно пришпилила хвіст лисиці до стовбура. Барон

почав стьобати лисицю. Та вискочила зі шкури і втекла гола. Шкура дісталася барону ціла.

Якось у лісі барон побачив дике порося, за яким йшла превелика свиня. Він вистрелив, але, куля пролетіла між поросям і свинею. Порося втекло, а свиня лишилася. Виявилося, що вона була сліпа і гуляла з дитиною, тримаючись за її хвіст. Та куля відірвала цей хвостик. Барон схопив його і повів свиню до себе на кухню.

Іншим разом Мюнхгаузену трапився в лісі дикий кабан. Мюнхгаузен не мав рушниці, тому сховався за дуб. Кабан налетів на стовбур, його ікла глибоко загналися в стовбур. Барон зв'язав кабана вірьовкою і повіз до себе додому.

Якось барон йшов лісом і їв вишні. Побачивши оленя, чоловік зарядив рушницю замість кулі кісточкою з вишні. Кісточка влучила в лоб оленя, але не вбила його, і олень втік. Через рік барон побачив оленя з великою вишнею на голові і вбив. Таким чином Мюнхгаузен дістав і печеню, і компот з вишень.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Коли у лісі на барона накинувся вовк, він застромив кулака хижакові в пащу. Барон вивернув вовка, як рукавицю, навиворіт! Мертвий вовк упав до його ніг, а з шкури барон пошив куртку.

Одного разу погнався за Мюнхгаузенем скажений собака. На плечах у барона була важка шуба. Він скинув її і сховався в будинку. Собака люто кусав шубу, а коли побіг, слуга повісив шубу до шафи. Скажена шуба подерла весь одяг у шафі, тож Мюнхгаузен мусив застрелити її.

Якось барон гнався за дивним зайцем, у якого, крім звичайних ніг, були ще й запасні. Доганяючи восьминогого зайця, баронова собака втопилася і померла. Щоб зберегти пам'ять про неї, Мюнхгаузен наказав пошити з її шкури мисливську куртку. Відтоді куртка так і тягла туди, де сховався вовк чи заєць.

У Литві Мюнхгаузен гостював у приятеля, який страх любив коней. І ось він показував коней, та один став як навіжений. Усі з переляку розбіглися, та барон скочив коневі на спину і приборкав його. Потім він змусив коня вискочити на чайний стіл і спритно прогарцювати серед чарок і чашок. Приятель подарував цього коня барону. Мюнхгаузен відразу помчав до Туреччини, де саме точилися жорстокі бої.

Якось після гарячої битви Мюнхгаузен під'їхав до колодязя напоїти розпаленого коня. Кінь пив і ніяк не міг напиться. Виявилось, що вся задня половина коня була геть відрізана і вода, яку він пив, вільно виливалася позаду. Мюнхгаузен віднайшов половину коня і її пришили лавровими прутиками, бо ниток не було. Обидві половини чудово зрослися, а лаврові прутики пустили коріння в тіло коня, і через місяць над сідлом заплелася альтанка.

Якось вони облягали якесь турецьке місто, і треба було командирові довідатись, чи багато у тому місті гармат. Мюнхгаузен наважився крадькома пройти у ворожий табір. Він став біля велетенської гармати, коли з неї вилетіло ядро, барон скочив на нього

верхи і помчав. Коли він вирішив вертатися, то пересів на зустрічне ядро. Звісно, під час польоту він ретельно перелічив усі турецькі гармати.

Якось, рятуючись від турків, Мюнхгаузен спробував перескочити болото верхи на коні. Але кінь не доскочив до берега, і вони впали у багно. Топлячись, барон вхопив себе за кінчик перуки і витяг. Так він врятував себе і свого коня.

Барон потрапив у полон до турків і його продали в рабство. Мюнхгаузена призначили пасти бджіл. Якось він помітив, що однієї бджоли не вистачає. Виявилося, що на неї напали два величезні ведмеді. Барон кинув у ведмедів срібну сокирку, яка залетіла аж на Місяць, та бджілку було врятовано.

Мюнхгаузен посадив у землю турецький біб, який незабаром дотягся до Місяця. Отак барон на Місяці і знайшов свою сокирку. Опускався він по мотузку з соломи, а коли мотузок скінчився, чоловік повис у повітрі. Тоді він схопив сокирку і, міцно взявшись за нижній кінець мотузка, відрубав його верхній кінець і прив'язав до нижнього. Коли до Землі лишалось яких три-чотири милі, мотузок урвався. Барон впав і пробив яму завглибшки щонайменше з пів милі. Щоб вибратися, довелося викопати нігтями східці.

Після подорожі на Місяць Мюнхгаузен винайшов зручніший спосіб рятувати своїх бджілок від ведмедів. Увечері він змастив медом голоблю на возі і заховався неподалік. Як тільки смеркло, до воза підкрався величезний ведмідь і почав жадібно злизувати мед з голоблі. Ненажера й не помітив, як голобля увійшла йому в горлянку, потім у шлунок і нарешті вилізла у нього ззаду.

Незабаром турки пустили барона на волю і він вернувся на батьківщину.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

ЧАСТИНА ДРУГА

Якось Мюнхгаузен плив до Індії на великому кораблі і знялась велика буря. На якомусь острові вона вирвала кілька тисяч дерев. Згодом дерева повернулися на місце, але одне, на якому сиділи бідний селянин з дружиною, налетіло на тамтешнього короля і роздушило його. А король цей був жорстокий, і люди просили Мюнхгаузена стати новим королем, та він відмовився.

Мюнхгаузен прибув на острів Цейлон і вирушив на полювання. Барона заблудився в лісі, аж раптом на нього почали йти лев і крокодил. Від жаху барон впав на траву і заплющив очі. Тим часом лев, кинувшись на нього, перелетів і вскочив просто в пащеку крокодилові. Мюнхгаузен вбив обидвох звірів.

Потім барон вирушив до Америки. Недалечко від неї їх спіткало лихо: велетень-кит вхопив корабель і тягав по всьому океані. На щастя, якірний ланцюг кінець кінцем перервався, і вони звільнились від кита. Дорогою з Америки назад вони знову зустрілися з цим китом. Він був мертвий, тому йому відрізали голову, а в пащі знайшли свій якір і сорок метрів корабельного ланцюга. Де не взялась у кораблі велика дірка. Вони потонули б, якби Мюнхгаузен не сів просто в дірку і не заткнув її своєю задньою

частиною.

Через тиждень вони прибули до Італії, і Мюнхгаузен пішов на берег Середземного моря купатися. Він заплив далеко від берега, і величезна рибина проковтнула барона. Мюнхгаузен почав навмисно тупати ногами, стрибати й танцювати. Рибина заволатала з болю і підпливла на поверхню. Її вбили італійські моряки і врятували барона, хоч дуже налякалися людського голосу з черева риби.

Корабель, що врятував барона, плив до столиці Туреччини. Турецький султан, дізнавшись, що прибув Мюнхгаузен, запросив його обідати. Султан попросив барона не гаючись виїхати до Єгипту з таємним дорученням. Дорогою барон зустрів чоловіка-сорохода, чоловіка з дуже чуйними вухами, мисливця з дуже гострим зором, велетня-силача, чоловіка, що своїм диханням крутив сім вітряків. Всіх ці чоловіки за запрошенням Мюнхгаузена поїхали з ним.

В Єгипті барон швидко виконав усі султанові доручення і повернувся до турецької столиці. Султан пригостив Мюнхгаузена вином, але барон сказав, що в Китаї у китайського богдыхана Фу Чана вино ще й краще. Султан і барон посперечалися. Мюнхгаузен пообіцяв йому, що за годину привезе вино з Китаю. Султан сказав, що коли барон не встигне, то йому відрубать голову. Мюнхгаузен відправив сорохода до китайської столиці, та він чомусь не повертався. Тоді барон покликав того самого, що мав гарний слух. Той приклав вухо до землі і сказав, що ледащо сороход заснув! Тоді слуга, що мав гострий зір, вистрелив у вершечок того дуба, під яким спав сороход. Жолуді, листя й гілля посипалися на сонька і збудили його. Вино прибуло до султана і дійсно було смачнішим. Султан дозволив барону взяти собі золота, скільки здужає піднести одна людина. Барон покликав силача і забрав усе. Друзі побігли до моря, купили корабель і попливли геть. Та султан послав за ними навздогін увесь свій військовий флот. Та на щастя, слуга, який мав могутні ніздрі, підняв такий страшний вітер, що весь турецький флот відлетів назад у гавань.

Корабель Мюнхгаузена прибув до Італії. Там барон зажив багатієм, але спокійне життя було йому не до серця. Він зрадив, коли почув, що англійці воюють з іспанцями. Мюнхгаузен скочив на коня і помчав на поле битви. Іспанці саме облягали англійську фортецю Гібралтар; барон мерщій пробрався до обложених. Генерал, який командував фортецею, був його добрий приятель. Стоячи на мурі Гібралтара, Мюнхгаузен бачив крізь підзорну трубу, що іспанці наводять жерло своєї гармати якраз на те місце, де вони з генералом стоять. Барон наказав, щоб на це саме місце поставили величезну гармату. Він націлив її жерло в самісіньке жерло ворожої гармати. Обидві гармати гримнули разом. Двоє ядер стукнулися, і вороже ядро полетіло назад. Воно завдало іспанцям великих втрат. Потім це ядро влучило якійсь бабусі просто в рот і застрягло в її горлянці. Коли вона чхнула, ядро вилетіло вікном надвір! Он скільки лиха накоїло іспанцям їхнє ж таки ядро. А ядро англійців влучило у ворожий військовий корабель, де було двісті іспанських матросів! Англійці виграли битву.

Вночі Мюнхгаузен перевдягнувся іспанським священиком і прокрався у ворожий табір. Усі триста гармат він викинув у море, а всі дерев'яні тачки, брички, вози, гарби,

які тільки в таборі знайшлися, скидав на купу на майдані і запалив. Військо налякалося і втекло, а англійці остаточно зломили ворога, а потім запросили барона до Лондона погостювати.

Гуляючи якимось околицями Лондона, барон дуже втомився і, шукаючи прохолодного куточка, вліз у жерло старої гармати. Та саме того дня англійці святкували його перемогу над іспанською армією і на radoщах били з усіх гармат. До гармати, в якій спав Мюнхгаузен, підійшов гармаш і вистрелив. Барон потрапив у двір якогось селянина. Впавши на м'яке сіно, він знепритомнів і так лежав три місяці. Восени сіно подорожчало, і господар забажав продати його. Коли наймити ворушили сіно вилами, Мюнхгаузен опритомнів. Він зірвався і впав скнарі-господареві на голову, вбивши його.

Друзі барона зраділи, коли дізналися, що він живий. Найбільше зрадів славетний мандрівник Фіппс, який саме в цей час збирався рушати в експедицію до Північного полюса. Мюнхгаузен поїхав з ним і там поборов білого ведмеда. Постріл у цього ведмеда розбудив кілька тисяч ведмедів. Вони всією юрмою посунули на Мюнхгаузена. Барон накинув на себе шкуру вбитого звіра і почав вбивати ведмедів. Туші забрали на корабель, але їх було так багато, що вони не могли рушити. Довелося повернутися додому. Ось чому капітан Фіппс так і не відкрив Північного полюса.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Один родич барона попросив знайти країну, де живуть велетні. Мюнхгаузен погодився, спорядив корабель, і вирушив в Південний океан. Та в дорозі знялася велика буря, яка закинула корабель на Місяць. Там мандрівників оточили якісь превеликі чудовиська, що сиділи верхи на триголових орлах. Саме тоді місячний цар вів війну з імператором Сонця. Усе на Місяці було набагато більше, ніж на Землі. Мухи там завбільшки з овець, кожне яблуко не менше, ніж кавун. Замість зброї у мешканців Місяця редька. Місячні мешканці виростили просто на деревах. На гіллі росли величезні горіхи. Як тільки цареві Місяця треба було нових людей, горіхи кидали в окріп. Тоді народжувалися дорослі люди, як одразу знали своє ремесло.

Якось Мюнхгаузен вирушив у далеке плавання на великому голландському кораблі. Під час урагану розбився компас. Не знаючи шляху, вони потрапили на сирний острів. У гавані замість води було молоко. Мешканці цього острова споживали самий тільки сир! У кожного з них було по три ноги. На острові було сім річок, що текли молоком, і дві річки, що текли густим і смачним пивом. В одному лісі Мюнхгаузен побачив, що острів'яни повісили на дереві трьох чоловіків догори ногами, які повернулися з мандрів й нахабно брехали про свої пригоди. Барон відразу повернувся на корабель і відплив від чудесного острова.

Вони блукали морем без компаса, поки величезна рибина проковтнула їх разом з кораблем. У череві рибини виявилось багато кораблів і людей. Барон подав пропозицію: зв'язати дві найвищі щогли і, як тільки рибина роззявить рота, поставити їх сторчма, щоб вона не могла стулити щелепи. Моряки так і зробили, а тоді усі

виплили з її черева і врятувалися.

Тільки-но барон виліз із човна, на нього накинувся величезний ведмідь. Мюнхгаузен схопив його за передні ноги і так міцно стис їх, що ведмідь заревів з болю. Барон тримав його три дні й три ночі, аж поки ведмідь помер з голоду. Відтоді жоден ведмідь не наважується напасти на Мюнхгаузена.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу